

Werk

Titel: Ausführlicher Bericht von allerhand neuen Büchern und andern Dingen so zur heutig...; Ausführlicher Bericht von allerhand neuen Büchern und andern Dingen so zur heutig...

Verlag: Stock

Jahr: 1708

Kollektion: rezensionszeitschriften; vd18.digital

Werk Id: PPN55554432X_0001

PURL: http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PID=PPN55554432X_0001 | LOG_0097

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

kannt würden. Diese *variae lectiones* sind fast alle aus Jani Gebhardi und des Herrn Auctoris Büchern zusammen gelesen.

Zuletzt kommet eine ziemliche Menge vor-
trefflicher Anmerkungen welche Rich. Bentley
auff des Herrn Verferrigers Bitte in etlichen
wenigen Tagen, wie er selber schreibet, auf-
gesetzt. In selbigen werden von dem sinnrei-
chen Urheber des Davisii Verbesserung- und
Erklärungen theils gelobet und weiter erläu-
tert, theils verworffen, und andere an deren
stat vorgebracht, theils auch manche von Da-
visio selbst nicht wahrgenommene Dertter ver-
dächtig gemacht, und deren rechte lection ge-
wiesen; ingleichen bey Gelegenheit anderer
Scribenten verbessert.

III.

Præstanti & erudito viro

J. G. K.

THOMAS CRENIUS

S. D.

Postquam ad secundam nostram Librariis
de Furibus stilum Vestrum delabi Dissertationem permisistis venustorum in Excerptorum Vestrorum libello, eumque Tu mihi exhibere voluisti, rogans ut residuum argumenti, quod mente fortassis complexus essem, adderem: qualicumque finem operi nostro statuere nolui; etsi ab iniquis Scripturam nostram

stram observari sensu, & adversarios in pejo-
 rem partem rapere, reliqua tamen subtexe-
 tur Dissertatio; quam his Matthæi Sutlivii ver-
 bis, c. V. libri de recta Studii Theologici ra-
 tione, p. m. 40. editi Hanoviæ MDCIV. in
 8t. legendis, inchoabimus: *Ridebunt adversa-
 rii, (Pontificii) quando intelligent nos, tyrones
 (l. tyrones) in hoc studio ad scripta Lutheri,
 Zwinglii, Calvinii, Melanchthonis, Pomera-
 ni, Bullingeri, Petri Martyris, Buceri, Oeco-
 lampadii, Musculi, Gvaltheri, Bezae, aliorum-
 que Orthodoxorum remittere. Sed rident illi &
 DEUM, & sanctam Christi religionem. Hoc
 sanè certum est, ipsos ad Origenis & Ambrosii
 patrumque commentaria multa addidisse, scri-
 pturarumque sententiam literalem fideliter ex-
 posuisse. Quod & ipsorum adversariorum testi-
 moniò liquet. nam quicquid vel Cajetanus, vel
 Ferus, vel Toletus, vel Arias Montanus, vel
 Pererius, vel Pintus, vel Jansenius, vel Stella,
 vel alius ex omni adversariorum numero inter-
 pres opportunè dixit, aut ad Scripturæ aliqua lo-
 ca annotavit, hoc ferè omne, licet ipsi hoc negent,
 & dissimulent, ex nostrorum hominum commen-
 tariis transtulisse videntur, ut ex locorum colla-
 tione facile colligere licet.*

ALCUINUM FLACCUM ALBINUM
 non dubitat C. Barthius, lib. LVIII. Adversa-
 rior. c. XIII. extr. col. m. 2749. edit. Francof.
 MDCXXIV. in fol. *suam observationem in De
 Quæstionib. in Genes. XXX. 39. debere alicu*

majorum gentium Exegetæ in Genesim scribentibus non enim ea tum, cum ille scriberet, tempora erant, ut Hippocratis libris facile quis lectis in ea regione, ubi ille vivebat, gloriari posset, & mos alioquin Christianorum Expositorum notus est, nullo malò aut sinistro animò, sed simplici candoris confidentiâ, describere etiam πρὸς λέξιν Commentaria majorum, neque meminisse interrim auctorum, quos noverant, videlicet, non gloriae causâ, sed emolumentis & utilitatis publicè dona cælitus data litteris reliquisse. De Albino, Anglo, Eboracæ in Patria Diacono, instar omnium, censente Joh. Gottfrid. Oleario, Halâ Saxone, in p. m. 17. Abaci Patrologici, Jenæ M. DC. LXXI. in 8t. editi, Gentilis ejus Joan. Pitseus legendus de Scriptor. Anglic. p. 162. quem librum in raris nec obviis temerè pono.

Johannes de L'ABADIE ex-Jesuita, auctore Antoniò Hulsio, part. I. Speciminum Theologiæ Hypotheticæ, Disput. XVII. §. XV. p. m. 424. edit. Lugdun. Batav. cl. Ioc LXXVI. in 8t. Joan. Cocceji vitulis laborare solet. Sequenti paginâ 425. §. 17. nominatur Labadie Cocceji simia. Quia hic sum, obiter moneo Ludovicum Wolzogen, Ecclesiæ Walonicæ apud Ultrajectinos Pastorem & Historiæ Ecclesiasticæ in Academia Professore fortasse non falso in p. m. 34. ut ego numeravi, Orthodoxæ Fidei suæ, Trajecti 1668. in 8t. editæ, scripsisse: Ego affirmo, me vix quemquam nôsse

in tota Synodo, qui non eruditione præstet Johanne de Labadie, etsi omnes ipse vincat fiducia sui, inauditâ temeritate de quibuslibet differendi linguæ volubilitate; & incomparabili impudentiâ. Sic Gallicus de Gallico Pastore Pastor, invito forsan D. Phil. Jac. Spenerô.

ANASTASIUS Ecclesiæ Romanæ Bibliothecarius è Theophanis Chronico, ut Casimirus Oudin, olim Presbyter veteris instituti Ordinis Præmonstratensis, jam Reformatorum in numerum adgregatus, in Supplemento de Scriptoribus a Bellarmino omissis, p. m. 219. edito Parisiis M DCLXXXVI. in 8t. perhibet, quod a temporibus Maximiani & Maximini Imperatorum continuavit usque ad Michaëlis & Theophili ævum, h. e. ad annum DCCCXIII. Historiam suam Ecclesiasticam concinnavit, uti ex duobus aliis Georgio Syncello, & Nicephoro Patriarcha Constantinopolitano, quos fere ad verbum transcriptos Latinè reddidit; & ita sequitur, ut merum Interpretis nomen mereri videatur. atque id constare etiam potest ex Fragmentis, quæ Dionysius Petavius in suis ad Nicephorum notis inseruit. Hæc Oudin, quô familiariter hic olim usi sumus. Porro Georgius Monachus Tarasii Patriarchæ Syncellus anno 1000. Chronicon confecit, quod à Mundi Exordio usque ad Maximianum & Maximinum Tyrannos perduxit, sed morte præventus ulterius perducere non potuit, ut ille ipse scribit ibidem Oudin p. m.

206. Illud Græcè & Latinè Parisiis in fol. anno
 c1o loc LII. cum Historia Theophanis evulga-
 tum est typis regiis inter auctores Historiæ By-
 zantinæ studiô Jacobi Goar Ordinis Fratrum
 Prædicatorum, qui laborem suum Historicos
 ad Græcos corrigendos contulit, & observa-
 tiones dicto Chronico adjecit. Quod autem
 dictus ibidem Oudin p. m. 207. subjicit: In
 hoc Volumen Syncellus universum Eusebii Cæsariensis
 Chronicon verbotenus transtulit, sic tamen,
 ut in Eusebio reprehendendo penè sit perpetuus.
 At verò fatemur quidem meritò ipsum sæpe ab
 Eusebio dissentire: sed habet suos nexos Syncel-
 lus; non paucos nec exiguos, ut Scaliger in Anim-
 adversionibus Eusebianis docuit: debere vi-
 detur Gerardo Joanni Vossio, II. de Histori-
 cis Græcis, c. XXIV. p. m. 284. edit. Lugdun.
 Batav. c1o loc LI. in 4to scribenti: Syncelli hu-
 jus Chronicon ad nos pervenit cum inscriptione
 istiusmodi: Ἐκλογὴ Χρονογραφίας, συντα-
 γεῖσα ὑπὸ Γεωργίου Μοναχῆ, συγκέλλε γε-
 γονότῃ Ταρασίῳ Πατριάρχῃ: i. e. Excerpta
 Chronographica, collecta ab Georgio Mona-
 cho, Tarasii Patriarchæ Syncello. In hoc vo-
 lumen Syncellus universum Eusebii Chronicon,
 nullâ verborum immutatione, transtulit. sed ita,
 ut perpetuus penè sit in Eusebio insectando ac ra-
 rò eum sine contumelia dimittat: quin etiam
 ἐμβρόντητον, i. e. attonitum, ac instar eorum,
 qui de cælo tacti sunt, stupentem totum, ap-
 pellet.

pellet. Interim fatemur, meritò sæpe ab Eusebio dissentire. Verumenimverò est etiam, cum Syncellus ipse non minus latæ sit culpæ reus: quod passim ostendit Scaliger in Animadversionibus Eusebianis. Et p. 285. Georgius Theophanes Chronicon elaboravit uberrimum, quod interpretatus est Anastasius bibliothecarius. Familiaris fuit Georgio Syncello: qui, cum, morte præventus, Chronicon suum tantum perduxisset usque ad tempora Maximiani, & Maximini; Theophanes reliqua, ipsius Syncelli postulatò, pertexuit; nempe usque ad obitum Nicephori Logotheta, & initium Michaëlis Curopalata, Rancabe dicti, Nicephori generi; ut testantur Joannes Curopalates, & Georgius Cedrenus, Historiæ suæ præmiò. Id tempus incidit in annum Christi 1000. Hinc & in codice bibliothecæ Christianissimi regis, Syncellum hic Theophanes excipit. Miscellæ historiæ collector, uti in prioribus libris Eutropium, & Diaconum exscripsit: sic in posterioribus, puta ab initio lib. XVII. sequitur Theophanem, & ita sequitur, ut interpretis veriùs sit, quàm scriptor diversus. Atque id vel constare potest ex fragmentis istis, quæ Dionysius Petavius suis in Nicephorum notis inseruit. Thomæ Reinesio, Epist. XXXVIII. p. m. 314. edit. Lipsiens. MDCLX. in 4to ad Christoph. Adam Rupertum scribenti: Georgius Monachus, & Syncellus, Josephi & Eusebii exscriptor, ab Adam exorsus suum Chronicon, quod penes me est, desinit in rebus Michaëlis

lis Imper. & Theodoræ, quæ incepit a. D. 1000
 XLI: Epistolâ XL. p. m. 321. Rupertus respon-
 dit: Georgium Monachum sæpe gestiebam vi-
 dere, quod salivam mihi movisset Scaliger, quum
 ad Casaubon. in Epist. p. m. 491. edit. Paris. an.
 1610. scriberet: se ex illius reliquiis tantum pro-
 fecisse, quantum non possit lectione omnium
 scriptorum, quæ hodie extant. Et sane nobilif-
 sima duo fragmenta sunt, quorum alterum de
 ortu regni Parthici citat Bongars. ad Justin. lib.
 XLI. c. IV. alterum de regibus Corinthiorum e
 Diodoro Siculo L. Rhodomannus in hoc ipso
 p. 352. Quæso bea me nonnunquam uno vel al-
 tero locò memorabili, præsertim si quem habeat
 ad historiam Romanam facientem. Ego sciens
 Scaligerum sub initium anni 1609. diem
 obiisse supremum, & editionem illius anni
 1610. ad Casaubonum non habens: evolvi Jos.
 Scaligeri lib. I. Ep. LXXII. p. m. 218. ubi hæc
 reperi: Ex illis reliquiis, quæ (s. quas) ex illius
 Monachi Thesauro depromsi, tantum profeci,
 quantum non possem lectione omnium scriptorum
 qui hodie extant. Tamen injuria facta est illi.
 Nam ille digesserat $\chi\rho\nu\nu\omicron\rho\rho\alpha\phi\iota\nu$ suum per ca-
 nones, & historias suis temporibus assignarat.
 Librarii verò eas historias $\sigma\pi\rho\rho\alpha\delta\eta\nu$ in tumultu-
 ariam congeriem congesserunt: prætereà mise-
 rum auctorem in multis mutilarunt: quod præ-
 ter alia certissima argumenta ex ipso auctore col-
 ligitur, qui quædam promittit, quæ non compa-
 rent. Accessit improbitati librariorum lectorum
 scelus,

scelus, qui quædam folia amputârunt. Et p. 219. edit. Lugdun. Batav. clō lōc XXVII. in 8t. Multum equidem debeo illi Georgio, & nonnihil tuo Chronographio Consulari. Quamvis enim auctor homo idicōtys fuit tamen illi secundum Georgium, plus debeo, quàm ulli alii Scriptori. Quæsi verat Rupertus e Georg. Richtero, p. m. 432. hujus Epistolar. editar. Norimbergæ M DCLXII. in 4to: Valde aveo scire quodnam sit illud Chronographium Consulare, laudatum a Scaligero in Epist. ad Casaubonum, p. 492. an cum Eusebianis unâ editum? item an Georgius ille Monachus, cujus salivam jam dudum moverunt Bongarsianæ ad Justinum notæ, & quem in dictis literis commendat Scaliger, adhuc ἀνέξδοτ lateat in Christianissimi Regis Bibliotheca? Cui sequente hæc Richterus respondet Epistolâ: De Chronographio Consulari & Georgio Monacho, Scaligero tantoperè laudatis, eò, quò significâsti, locò, nempe Epistolarum ad Casaubonum p. 492. nihil invenio, nisi alia Tibi earum Epistolarum est editio. In mea editione Lugdunensi Batava Annô clō lōc XXVII. aliquoties quæ scripsit, legisse me memini, nempe Epist. LXVI. LXVIII. LXXII. & LXXIII. p. 206. 218. s. 223. & 226. nimirum multum se libris istis ad Eusebium suum fuisse adjutum. Ex quo vides, in Eusebio jam haberi, quæ bona in illis laudavit. Lucem verò addunt, quæ Casaubonus vicissim ad Scaligerum, & de Chronographio & de Monacho scripsit, Epist. CCCCXXXVII.

CCCCXL. CCCCXLIII. CCCCXLIV. & CCCCXLVII. p. 521. 525. 531. 532. & 536. quas Casauboni Epistolas Gronovius noster, ut nosti, ante quadriennium edidit. Ego utor editione Brunsvigensi M. DC. LVI. in 4to. In Bongarsii notis Lugduni editis. M. D. XCIII. in 8t. p. n. 70. vitio typographi Georgii Monarchi Chronicon adducitur, quod in editione Justini Hackiana opt. cl. Ioc LXXXIII. in 8t. emendatum video. Quæ hic ex occasione.

De Stephani AQUÆI (ita enim se nominat in Dedicatione & in Præfatione, at sub initium operis fol. 1. sic est: *In II. Plinii librum Stephani Aquei, viri equestris, Commentaria*) Bituricensis in omnes Plinii libros Commentariis, Parisiis MDXXX. editis in fol. Beati Rhenani iudicium e principio Epistolæ ad Philippum Puchaimerum Cardinalem Magunciacensem Medicum & Consiliarium in calce trium Rhenani de rebus Germanicis librorum, & in Centuria Philologicar. Epistolar. a Goldasto collecta & edita Lipsiæ MDC LXXIV. in 8t. p. m. 195. f. legendæ, repetit Conradus Gesnerus in Bibliotheca, f. m. 602. b. edita Tiguri MDXLV. in fol. quod quia Josias Simlerus Tigurinus in editione Tigurina MDLXXIV. in fol. p. m. 636. b. omisit, hic illud subjicere nonnullum operæ pretium visum fuit. *In primis ipsum volumen (Aquæi) non est exiguum ex variis congestum authoribus, quod usui pauperum esse possit, qui non habent Bibliothecam instru-*

instruendam: puta Aristotelem & Albertum de Animalibus, Raphaëlem Volaterranum, ex quo integra ferme capita auctor transcripsit bonâ fide, hoc est, unâ cum ipsis mendis ne syllabâ quidem mutatâ, Cœlium Rhodiginum, Columellam etiam, Palladiûmque, & similes Scriptores. Nam hoc præcipuè habet studio, citare testimonia auctorum, qui (hæc vox omissa est malè in citata Centuriæ Goldasti Epistolarum editione) cum Plinio faciunt, de verbis ipsis minimè (in Goldast. est minimum) sollicitus, quod illi penitus puerile videtur. In summa, liber talis est, qui si non magnoperè juvet, exciet tamen literas, & Plinium ipsum vulgo fortassis commendet, quæ mihi res inprimis grata est.

CONSULTUS, ac Martianus CAPELLA, scribit Laurentius Vallensis, p. m. 773. Adnotationum in Errores Antonii Raudensis, editar. Coloniae MDLXIII. in 8r. *de Arte Oratoria præcepta dant, sed plurima ex Quintiliano ad verbum sumpta, quum tamen de illo, a quo furantur, mentionem non faciant, homines improbos, planèque ingenio miserò ac furaci, quos alias castigabimus.* Chirii, sive Curi Fortuntiani Consulti Artis Rhetoricæ Scholicæ libri III. reperiuntur p. m. 38. f. Veterum Rhetorum a Francisco Pithœo JCo confectorum & editorum Parisiis clò lò XCIX. in 4to.

Ioannis Arnoldi CORVINI Ecclesiastæ Leidenfis Responzionem ad Ioannis Bogermanni Ecclesiastæ Leovardiensis Adnotationes

nes in Pietatem Illustrium Ordinum Hollandiæ & West-Frisiæ ab Hugone Grotio vindicatam, Lugduni Batavor. MDCXIV. in 4to, II. partib. editam Gerard. Ioan. Vossius Epist. XC. ad Hugonem Grotium, p. m. 136. a. edit. August. Vindel. MDCXCI. in fol. his nobis commendat: *Hoc cogitandum erit, ut aliquid novi adferam post CORVINUM, quando ille meliorem laborum nostrorum partem nobis non invitis in Antibogermanno suo exscripsit. Nam præter ea, quæ Dordrechtio illi per te miseram, Lugduni hic utendum dedi, quidquid testimoniorum ex antiquitate de singulis Hagensibus Controversiis, non sine labore longo congesseram. Quod cum sciret ipse, ante semestre & amplius in familiari sermone subvereri se dixit, ne, dum magnam laboris nostri partem in suas cameras convehit, non tantum honoris qualemcunque fructum interceperit nobis, qui tanti non est mihi, sed etiam reliquum quod fecit, depreciaverit planè, cum eadem a me reponi minimè sit ex honore utriusque nostri. Ego securum esse iussi, quandoquidem restarent alia multa, quibus locum eorum, quæ exscripsisset, supplere abundè possem. Quod verissimum est, solâ temporis angustiam premor, quò minus eâ curâ hæc tractare possim, quâ optem.*

Gvilielmus Whitakerus de Thoma DORMANNO sequentia præfatur in Ioannis Ivelli Sarisburiensis in Anglia Episcopi, adversus Thomam Hardingum, Volumen, p. m. ut ego

ego numeravi, 7. editum Genevæ M D LXXXV. in fol. DORMANNUS quatuor quaestiones ex eo numero, quem Thomas Hardingus integrum edidit, quas ipse voluit, selegit, in eisque refellendis elaboravit: in quo omnes illum sibi melius consulturum fuisse judicant, si ad aliam potius causam ac materiam tractandam animum transtulisset, hanc peritioribus & doctioribus reliquisset. Et p. f. 8. extr. Neque verò interea Dormannus penitus dormivit, & spartam, quam fuerat nactus, deseruit, sed bellum redintegravit, tantòque audaciùs in eum, a quo laceratus fuerat, incurrit, quantò ipse fuit d. : omnium imperitissimus. Nam quum viribus & scientiâ minus potuit, subsidio sibi confidentiam & loquacitatem comparavit. Cui homini Graecorum illud verissimè profectò congruit, ἀμαθία μὲν ἰσχυρὸν φέρει. Quis enim illò fuit indoctior, quis ineptior, quis minùs in scripturis, atque veterum Ecclesiae patrum libris exercitatus, qui cum maximam vite partem in fabulis agendis consumpsisset, subito Lovanium profectus, & Theologiae Baccalaureus inauguratur, & libros de religione praclarus author conscribit? Quod quidem ei facile fuit, quando eam scribendi rationem instituit, ut quicquid ille suo nomine ederet, aut ab Hosio Cardinali, aut a Piggio Campensi, aut ab ipso Hardingo, aut ab aliquo ejusdem scholae magistro, si fatetur, sumeret, si negat, surriperet, & totidem penè verbis transcriberet,

beret, atque pro suo vendicaret. Quod cum furti genus quoddam singulare sit, eò tamen communi proverbio factum homo stolidus defendit, Nihil dictum, quod non dictum prius. Itaque cuperem, ut quando illum Nowellus, qui erat cum valentiore adversario conferendus, responsò dignari voluit, Dormanni mentionem nullam faceret, Hosio, Pigghio, & reliquis a Dormanno in Anglicum conversis respondere se in titulo libri significaret. Sic enim & verè profiteri, & majorem scriptis auctoritatem conciliare potuisset.

Gulielmus DURANDUS, Mimatensis Episcopus, J. U. D. clarissimus, ut est in titulo jam adducendi libri, lib. VII. c. XXXIV. Rationalis divinor. Officiorum, fol. m. 45r. b. editi opt. Lugduni MDCV. in 8t. Johannem Beletum, Theologum Parisiensem, c. CXXVII. more suo exscripsit, observante Matthia Fredericò Beckiò, c. VI. §. 19. p. m. 67. Martyrologii Ecclesiæ Germanicæ pervetusti, Augustæ Vindelic. MDCLXXXVII. in 4to editi, nobisque ab Auctore, amico nostro, muneri missi.

EPICURUM e Democriti insignis Philosophi fontibus hortulos suos rigavisse olim, notavit Thomas de Pinedo Lusitanus in Stephanum de Urbibus, p. m. 5. b. extr. edit. Amstelod. clò Ioc LXXVIII. in fol. addens p. 6. a. Democritus fuit primus, qui atomos excogitavit, per quas postea Epicurus celebris evasit, ex quibus

quibus quatuor elementa, Solem & Lunam, & reliqua omnia composita fuisse asserbat.

Hubert. GOLZIUS, scribit Christoph. Adam Rupertus, p. m. 755. Oratoris Historici, Noribergæ MDCLXIII. editi in 12. *religiosè sequitur Onufrium, an imprudenter exscribit?*

Methodus Petri HISPANI, tradente Barthol. Keckermannô, Tom. I. Operum, Tractat. II. c. II. Præcognitor. Logicor. §. 29. col. m. 106. edit. Genev. MDCXIV. in fol. per omnia est eadem, ita ut de verbo ad verbum, & de que capite ad caput, Hispanus suam Summu- lam e Michaëlis Pselli, temporibus Henrici quarti Imperatoris Constantinopoli florentis Synopsi Organi Aristotelis, in quinque libros digesta, suppilârit, & quæ jam Hispani dicuntur, ea Pselli dici debeant, siquidem duos istos conferenti manifestè apparet, Hispanum, qui Psellô posterior fuit, vix verbò a Psello discrepare, procul dubio, quòd cum in Psellum incidisset clam, putavit vel a nemine adhuc lectum, vel lectum non iri, quæ spes Petrum fefellit. Idèoque ei jam nihil, sed Psello vero auctori debetur, quicquid in ea tam celebri olim Summu- la Hispani fuit laudis: quæ profectò non est exigua, si doctrinam de Modalibus perspicuè a Psello explicatam, Locorum item inventionis doctrinam spectemus, quæ in Psello laudatissima: Nec doctrina Suppositionum (quas vocant) a Scho- lasticis manavit, ut multi putant, quia Psellus lib. V. totum caput XXVI. habet περί ὑποθέσεων.

Addi-

Addidit postea Hispanus nonnulla de Incipit & Definit, de Ampliationibus & reliquis ejusmodi, quæ sine jactura profectò magna omitti potuissent. De Demonstratione Psellus in sua Synopsi non tractat, & hoc est, quod magnoperè hic desideratur: Sed & à me Jodica magna est profectò: alioquin multa lectu non indigna. Hunc Keckermanni locum notavit ante nos Cl. Joh. Albertus Faber n. XXXIV. Centuriæ Plagiarior. at sequentem e col. 107. §. 37. dicti Keckerm. non: In annum Christi 1500 LXXV. collocat Trithemius Petrum Hispanum Portugalensem, qui initiò quidem Episcopus Tuscanus (in meo Codice Tritthenem. f. m. 91. b. e. dit. Coloniae MDXXXI. in 4to est Tusculanus) fuit & Cardinalis, post autem summus Pontifex, mutato nomine Ioannes XXI. dictus. Puto hunc esse, qui Summulas quas vocant Dialecticas scripsit, certè aliis Petri Hispani mentionem in Trithemio non advertimus. (Ipse tamen Abbas Spanhemensis Petri Hispani libros enumerans Summulas omittit) Quicquid sit, Summulas istas non Petri istius esse, sed Michaëlis Pselli paulò antè diximus, nec aliter judicabunt, qui Synopsin Pselli cum Summulis istis Hispani conferent.

Quamquàm doctissimus Anglus Thomas HOBBS, quem in suo de Statu naturali paradoxo auctorem sequeretur, non est profectus, tamen qui ista elementa cum iis comparabit, quæ de hominum ortu, & quemadmodum

dum urbes esse caperint, secundum Epicuram placita librò quinctò nugatur Lucretius, facile odorabitur, ex iisdem hortis etiam Hobbesianam succrevisse. *Et verò*, subjicit b. Jacob. Thomafius, Dissert. XIX. p. m. 187. edit. Halenf. MDCXCIII. in 8t. *cui sic sordebat Aristoteles, dignus erat, cui flores Epicuri olerent amaracinum. Quid? etiam tristiora, & humane genti magis probrosa philosophatur* Hobbesius, *quam ille Gargettii senis sectator* Poëta. Quod ne frustra scripsisse videretur, pluribus ibi laudatus Thomafius confirmavit.

Georgium HORNIIUM lib. II. de Origine Americanorum c. VIII. e Joan. Goropii Becani lib. V. & VI. Hispanicorum descripsisse, testatur Henric. Kipping I. Institutionum Politic. c. XX. §. XVI. extr. p. m. 172. a. edit. Brem. MDC LXVII. in 4to.

Cornelium a LAPIDE Jesuitam Romanum, Balthaf. Corderii Catenam Græcorum Patrum in Lucam pro more instanter exscripsisse, adfirmat b. D. noster Dorscheus in Scrupulis Religion. n. XII. extr. p. m. 368. editis Argentorati c. I. c. LII. in 12.

Antonium POSSEVINUM in Bibliotheca Conradum Gesnerum tacitò auctoris nomine exscribere solere, tradit Ger. Joan. Vossius, III. de Historic. Latinis c. III. p. m. 541. princip. edit. Lugdun. Batav. M DC LI. 4to.

De Hieronymi RORARII libris hæc memorat Martinus Schoockius, Disp. V. Tractatus de

Anima Belluarum, §. IX. p. m. 119. f. editi Groningæ M DC LVIII. in 4to: *Nullus ex Italis fervidiùs hanc caussam, belluas sine ratione non esse, egit superiori seculò, quàm Hieron. Rorarius Exlegatus Pontificius, cujus duos libros e situ primitus protaxit V. cl. Gabriel Naudæus. Dicere verò compellon de hoc Rorarii opusculo, magnam partem compilato e Plutarcho, quod de Anaximandro jam suò avò testatus est Aristoteles, lib. II. de Cælo, c. XIII. Κομψῶς μὲν, ἔκ ἀλκῆς δὲ: i. e. eleganter quidem, sed non verè.*

Cl. SALMASIUM his Thomas de Pinedo p. 51. b. in Stephan. de Urbibus petit: *Videsis Salmas. in Solin. (Tom. II. c. XLVI. p. 681. a.) f. 969. & Casaubon. in Athenæum, lib. III. c. I. quin alter alterius meminert.*

R. SALOMON BEN MELECH, Amstelædami editus. R. Davidem Kimchium, Judæorum eruditissimum ubiqve transcribit, si credimus Jac. Windet, M. D. Coll. Lond. in p. m. 10. Στρωμάτ. Ἐπιστολικ. de Vitâ Functorum statu, edit., Londini M DC LXIII. in 4to.

STRABO Demetrium virum peritum in rebus Geographicis plerumqve sequitur, ad notante Thomâ de Pinedo p. 765. b. in Steph. Sed isto de argumento hæctenus. Gerardum Vossium, Ger. Joan. Filium, auctorem Notarum in Vellejum Paterculum esse, vestris in
Excer.

Excerptis rectè habes. Ego part. XVI. Animadversion. mearum p. 271. multis de auctore & notis egi. Vale. Lugduni in Batavis a. d. XIII. Kalendas Novembr. clō lo ccVIII.

IV.

PARERGA SACRA, seu: Interpretatio succincta & nova quorundam textuum Novi Testamenti. Das ist: Heilige Neben=Wercke, oder: Eine kurze und neue Auslegung einiger Dertter Neues Testaments. Utrecht. 1708. 8. 4 Bogen.

Diese wenige Bogen rühren von der Hand eines berühmten Juristen her, dem es gefället, wie Herr Reland in der Vorrede bezeuget, annoch verborgen zu seyn. Die Dertter, so hierinn erläutert werden, sind folgende. I. Hebr. XI, 19. dessen eigentlicher Verstand nach des Auctoris Meinung dieser: Der halben er ihn, in der Hinwerffung zum Tode, wieder nahm. II. Galat. III, 4. erkläret er also: Habt ihr denn so viel und große Wohlthaten umsonst empfangen? Wenn ihr anders umsonst, nemlich selbige empfangen können. III. 2. Tim. II, 3. sey das Wort *κακοπαθῆσθον*, zierlich=und kräftiger durch streite zu übersetzen. IV. Luc. I, 78. 79. Diese beyde Verse unterscheidet und giebt der Herr Auctor folgender Maßen: